

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Klaipėdos universiteto
LAISVALAIKIO SPORTAS
STUDIJŲ PROGRAMOS
VERTINIMO IŠVADOS

Grupės vadovas:

Prof. dr. Arūnas Emeljanovas

Grupės nariai:

Dr. Inga Gerulskienė

Dominykas Tvaska (studentų atstovas)

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	<i>Laisvalaikio sportas</i>
Studijų krypčių grupė	Sportas (R)
Studijų kryptis	R02 Laisvalaikio sportas
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji (bakalauro)
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (3m.)
Studijų programos apimtis kreditais	180 kreditų
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Sporto bakalauras

TURINYS

I.ĮŽANGA.....	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ.....	5
2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	5
2.2. Programos sandara.....	6
2.3. Personalias	8
2.4. Materialieji ištekliai	11
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	14
2.6. Programos vadyba.....	15
III. REKOMENDACIJOS	17
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	20

I. IŽANGA

Ketinamą vykdyti universitetinių studijų pirmosios pakopos programą *Laisvalaikio sportas* (toliau – Programa), kurią numato įgyvendinti Klaipėdos universitetas (toliau – KU, Universitetas), vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti studijų programos analizę bei pateikti rekomendacijas studijų programai tobulinti. Vertinant Programą buvo remiamasi Klaipėdos universiteto pateiktu ketinamos vykdyti studijų programos aprašu (toliau – Programos aprašas) ir 2019 m. balandžio 19 d. vykusio ekspertų vizito į Klaipėdos universitetą rezultatais.

Programą vertinant vadovautasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168 patvirtintu Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašu, SKVC direktoriaus 2011 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 1-01-157 patvirtinta Ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodika ir kitais normatyviniais teisės aktais.

2019 m. balandžio 19 d. vyko ekspertų grupės vizitas į Klaipėdos universitetą, Sveikatos mokslų fakultetą, kur ekspertai susitiko Universiteto administracija, Programos aprašo rengėjais, numatomais Programos dėstytojais, socialiniais partneriais, susipažino su Universiteto materialine baze (sporto salėmis, laboratorija, auditorijomis, biblioteka). Vizito pabaigoje administracijos atstovai ir dėstytojai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais ir apibendrinimais.

2019 m. gegužės mėn. ekspertų grupė parengė ir SKVC pateikė Programos vertinimo išvadų projektą, kuriame išskyrė rekomendacijas, į kurias Programos rengėjai turėjo atsižvelgti per 10 dienų nuo projekto gavimo dienos ir pateikti dokumentus, pagrindžiančius atliktus Programos pataisymus, bei savo pastabas dėl Programos vertinimo išvadų projekte pastebėtų faktinių klaidų.

2019 m. gegužės mėn. ekspertų grupė parengė ir SKVC pateikė Programos vertinimo išvadų projektą, kuriame išskyrė rekomendacijas, į kurias Programos rengėjai turėjo atsižvelgti per 10 dienų nuo projekto gavimo dienos, bei pateikti savo pastabas dėl projekte pastebėtų faktinių klaidų. 2019 m. gegužės 21 d. ekspertų grupė gavo Programos rengėjų pateiktus Programos pataisymus pagrindžiančius dokumentus. Ekspertų grupė su jais susipažino ir pateikia galutines Programos vertinimo išvadas.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Studijų programa *Laisvalaikio sportas* aktuali ir reikalinga Lietuvai, nors Programos apraše didžiausias dėmesys ir pagrindimas skirtas labiau Klaipėdos regionui nei Lietuvai apskritai. Taip pat, skaitant Programos aprašą, didelį susirūpinimą kėlė naujosios studijų programos atsiradimas kitų, KU jau vykdomų programų (pirmosios pakopos studijų programa *Rekreacija*, akredituota 6 m. iki 2021-06-30; pirmosios pakopos *Kūno kultūros ir sporto pedagogika*, akredituota 6 m. iki 2020-06-30) kontekste. Tačiau vizito metu paaiškėjo daugiau aplinkybių, kas išryškino ketinamos vykdyti studijų programos reikalingumą. Ypač aiškiai poreikį Programos absolventams išsakė socialiniai partneriai: visi susitikime dalyvavę socialiniai partneriai jau šiuo metu norėtų įdarbinti šios studijų programos absolventus (pvz.: sporto klubui „Impuls“ šiuo metu reikia 4 darbuotojų).

Programos *Laisvalaikio sportas* tikslas – užtikrinti bazinį universitetinį išsilavinimą suteikiant naujausių fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų rezultatais pagrįstų laisvalaikio sporto žinių bei ugdyti gebėjimą jas taikyti profesinėje veikloje; formuoti mokslinio tiriamojo darbo pradmenis; ugdyti kūrybingą, gebančią atsiskleisti globaliame kontekste, besivadovaujančią nuolatinio mokymosi nuostatomis, asmenybę.

Nors tikslas labai ambicingas ir reikalaujantis didelių Universiteto pastangų, tačiau, manome, kad jį įmanoma pasiekti, jis dera su Universiteto misija.

Universitetinės studijos neatsiejamos nuo aukščiausio tarptautinio mokslo lygio. Programos rengėjai tai suprasdami į tikslą įtraukė formuluotę „formuoti mokslinio tiriamojo darbo pradmenis“, taip pat nusimatė studijų programos rezultatus „Gebėjimai vykdyti tyrimus“ (numatomi Programos studijų rezultatai B1. – B4.). Tačiau susipažinus su numatyto dėstyto CV ir pabendravus su jais, šiek tiek pasigesta dėstytojų tarptautinio mokslo įdirbio (mokslo produkcijos: projektų, aukšto lygio tarptautinių publikacijų (Laisvalaikio sporto ir/ar sporto mokslo srityje) (žr. Programos personalo dalyje).

Programos apraše numatyti Programos studijų rezultatai yra tinkami ir logiški. Tačiau vizito metu, susitikus su visomis suinteresuotomis grupėmis, išryškėjo lūkestis bei poreikis parengtų specialistų darbui su suaugusiais žmonėmis, ir ypač su senjorais. Manome, kad Programos studijų rezultatai turėtų būti peržiūrėti labiau orientuojantis į kompetencijas darbui būtent su šia tiksline grupe.

Analizuojant numatomus Programos studijų rezultatus (specialiuosius gebėjimus) matome, kad didelis dėmesys skiriamas žmogaus fizinės būklės tyrimams, sporto pratybų planų sudarymui, sporto šakų technikos ir taktikos mokymui, įvairių sporto veiklų organizavimui, tačiau pastebėta, kad studijų rezultatai per mažai orientuoti į sveikatinimą, taip pat pasigesta teisinių bei žmogaus raidos (biologinės ir psichologijos) suvokimo kompetencijų.

Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai atitinka studijų rūšį, pakopą ir kvalifikacijų lygį. Programos pavadinimas, numatomi studijų rezultatai, programos turinys ir suteikiama kvalifikacija dera tarpusavyje.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas, buvo peržiūrėta Programos sandara ir išplėsti numatomi studijų rezultatai papildant teisinėmis, motyvacijos fiziniam aktyvumui skatinimo, streso valdymo, žmogaus raidos (biologinės ir psichologijos) suvokimo, darbo su suaugusiais žmonėmis ir ypač su senjorų tiksline grupe, kompetencijomis.

Taip pat, Programos rengėjai pagrindė studijų dalykų, susijusių su sveikatingumu, pakankamumą bei nurodė ateityje planuojantys Sporto biomechanikos dalyką (5 kr.) pakeisti į Sveikatos edukologija ir bioetika (5 kr.) dalyką (nes programos dalykų kaitai Klaipėdos universitete yra tam tikri formalūs reikalavimai ir terminai).

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Pagrindinė srities stiprybė laikytinas pagrįstas būsimų studijų programos absolventų poreikis (ypač Klaipėdos regione).

Pagrindinė srities silpnybė – mokslo ir studijų vienovės trūkumas. Dėstančių dėstytojų mokslinis įdirbis sporto/sveikatinimo/laisvalaikio sporto srityje nėra didelis.

2.2. Programos sandara

Išanalizavus Programos aprašą ir jo priedus, galima teigti, kad Programos sandara didžiąja dalimi atitinka teisės aktų reikalavimus. Programos apimtis – 180 kreditų. Nuolatinė studijų apimtis – 3 metai. Krypties studijų, įskaitant praktiką ir baigiamojo darbo rengimą, rezultatams pasiekti skirta 165 kreditai. Bendra numatytų praktikų apimtis sudaro 15 kreditų. Baigiamajam darbui parengti skirta 15 kreditų. Kyla neaiškumas dėl sekančios informacijos: Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168, 21.1. punktas sako „pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų

programos dalies, atitinkančios pirmąją studijų pakopą, kontaktinio darbo (įskaitant nuotolinį) apimtis turi būti ne mažesnė kaip 20 procentų, o tiesiogiai dalyvaujant dėstytojams ir studentams (ne nuotolinis kontaktinis darbas) – ne mažiau kaip 10 procentų, studento savarankiško darbo apimtis turi būti ne mažesnė kaip 30 procentų, jeigu krypties apraše nenustatyta kitaip“. Praktiškai visuose studijų dalykų aprašuose (kai kuriose jo formose) kontaktinio darbo valandos neatitinka šio reikalavimo (t.y. kontaktinis darbas apima mažiau nei 20 proc.).

Išanalizavus programos sandarą matyti, kad tinkamai parinkti bendrauniversitetiniai studijų dalykai (profesinė anglų kalba, filosofija, profesinė kalba, numatytas ir pasirenkamasis dalykas), kaip ir studijų krypties dalykai (įvadas į specialybės studijas, anatomija ir fiziologija, sportiniai žaidimai, sporto teorija ir didaktika ir t.t.). Studijų dalykų turinys atitinka studijų rūšį ir pakopą. Tačiau susitikus su visomis suinteresuotomis grupėmis, manome, kad Programos sandarą reikėtų papildyti studijų dalykais (arba pakoreguoti esamus), susijusiais su sveikatinimu apskritai ir orientuotais į darbą su senjorų tiksline grupe. Programoje pasigendama studijų dalykų, kuriuos baigus absolventai įgytų teisinių, motyvacijos fiziniam aktyvumui skatinimo, streso valdymo, žmogaus raidos (biologinės ir psichologijos) suvokimo kompetencijų. Manome, kad numatytas praktikos įgyvendinimas pirmame kurse (ypač suteikiant studentams galimybę atlikti tyrimus su sporto paslaugų klientais) yra per ankstyvas, studentai dar nebus tam pasirengę, neturės pakankamai įgūdžių ir kompetencijų.

Analizuojant studijų dalykų aprašus, galima pastebėti, kad tiek prie pagrindinės, tiek ir prie papildomos literatūros vyrauja lietuviški vadovėliai/knygos, pasigendama užsienio autorių leidinių, kaip ir mokslinių monografijų bei mokslinių straipsnių.

Atsižvelgus į išvadų pirmoje ir antroje dalyje išdėstytus ekspertų grupės pastebėjimus ir atitinkamai pakoregavus Programos studijų rezultatus ir Programos turinį, studijų dalykų turinys leistų pasiekti numatytus studijų rezultatus.

Nors Programos apimtis minimali (3 metai, 180 kreditų), tačiau išanalizavus Programos aprašą ir vizito metu gautą informaciją, ekspertų nuomone, ji yra pakankama studijų rezultatams pasiekti.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas užtikrinti Programos atitikimą Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų (2016 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. V-1168) 21.1. punktui, kuris nurodo, kad „pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programos dalies, atitinkančios pirmąją studijų pakopą, kontaktinio darbo (įskaitant nuotolinį) apimtis turi būti ne mažesnė kaip 20 procentų“, Programos rengėjai užtikrino, kad ketinama vykdyti studijų programa numatyta vykdyti nuolatine studijų forma, o šioje formoje numatyti reikalavimai kontaktinių valandų apimčiai atitinka numatytus reikalavimus.

Atsižvelgiant į ekspertų pastabas dėl praktikos įgyvendinimo tikslingumo pirmame kurse, iš Programos rengėjų gautas argumentuotas atsakymas ir užtikrinimas, kad tai bus labiau stebimoji praktika – pirmasis praktikos etapas, kurios paskirtis yra įgyti praktinių žinių apie laisvalaikio sporto užsiėmimų specifiką ir konkrečios institucijos veiklą; gebėti analizuoti ir reflektuoti užsiėmimų turinio įvairius aspektus bei skatinti studentų motyvaciją. Toks paaiškinimas išskleidė abejones dėl praktikos vykdymo pirmame kurse.

Atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas, buvo peržiūrėti ir pakoreguoti studijų dalykų aprašai, tiek prie pagrindinės, tiek ir prie papildomos literatūros sąrašuose pateikta daugiau užsienio autorių leidinių, mokslinių monografijų bei mokslinių straipsnių (pagrindinės literatūros sąrašuose yra 57 proc. (115 šaltiniai) literatūros šaltinių lietuvių kalba, 43 proc. (85 šaltiniai) - anglų kalba, 0,005 proc. (1 šaltiniai) – rusų kalba; papildomos literatūros sąrašuose yra 73 proc. (152 šaltiniai) literatūros šaltinių lietuvių kalba, 26 proc. (53 šaltiniai) - anglų kalba, 0,01 proc. (3 šaltiniai) – rusų kalba).

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Pagrindine srities **stiprybe** galėtų būti 3 metų studijos (patrauklumas studentams ir konkurencingumas tarp kitų aukštųjų mokyklų, vykdančių panašias studijų programas).

2.3. Personalas

Programos aprašo 13 psl. pateiktoje informacijoje nurodoma, kad pirmosios pakopos (180 kreditų) studijų programos vykdymui numatoma pasitelkti 20 lektorių.

Programos įgyvendinimui numatomo **personalo sudėtis** atitinka Bendruosius studijų vykdymo reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m.

gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168: 97 procentų (n=14) iš 20 sąrašė nurodytų lektorių sudaro mokslininkai, 18 iš jų turi daugiau nei 10 metų profesinės veiklos patirtį.

Edukologija yra dominuojanti Programos dėstytojų studijų kryptis (13 asmenų), tačiau balansą tarp edukologijos ir sveikatos mokslų proporcijų atstato trys aukštos kvalifikacijos sveikatos srities (Medicinos, Slaugos ir Visuomenės sveikatos) lektoriai. Visi dėstytojai yra Universitete dirbantys mokslininkai, praktinėje su Programa susijusioje veikloje dalyvauja nedidelė dalis personalo, tačiau šį trūkumą kompensuos stiprus praktinis socialinių partnerių vaidmuo atskirų sporto šakų/veiklų užsiėmimų bei praktikos metu.

Visas studijų programos vykdymui numatytas personalas yra **pakankamai aukštos kvalifikacijos** (kai kurie dėstytojai yra pelnę ir nacionalinių įvertinimų), todėl nekyla abejonių dėl dėstytojų kompetencijos pasiekti numatomus studijų programos rezultatus. Programos aprašo 4 priede pateikta informacija byloja, kad visi Programoje dirbsiantys dėstytojai moka užsienio kalbas, tačiau penki iš septyniolikos studijų krypties dalykų dėstytojų anglų kalbą nurodo mokantys žemiausiu lygiu, vienas nurodo jos nemokantis; vyraujanti yra rusų kalba, ją gana aukštu lygiu moka 80 procentų dėstytojų, taip pat septyni dėstytojai kalba vokiečių kalba, du – lenkų, po vieną turi ispanų, prancūzų, portugalų kalbų pradmenis. Geras rusų kalbos žinojimas leidžia personalui aktyviai dalyvauti šia kalba kalbančių šalių projektuose bei moksliniuose renginiuose (tai atsispindi ir dėstytojų pateiktuose gyvenimo aprašymuose). Nors susitikimo metu dėstytojai patvirtino, kad nekyla problemų dėl anglų kalbos vartojimo ir jų dėstomas dalykas galėtų vykti anglų kalba, jei būtų toks poreikis, tačiau ketvirčio Programos dėstytojų silpnas anglų kalbos mokėjimas sudaro tam tikras prielaidas abejoti visapusiška Programai reikalingų naujausių laisvalaikio sporto žinių paieška ir su ja susijusių komunikavimo su klientu gebėjimų išugdymu studentams.

Programai įgyvendinti planuojama pakankama ir įvairi devynių katedrų dėstytojų grupė. Iš dvidešimties Programą vykdysiančių lektorių penki asmenys užima profesoriaus pareigas, šeši – docento, aštuoni – lektoriaus, vienas asmuo pasitelkiamas asistento pareigoms. Šios komandos sudėties papildymu bei pridėtinės vertės suteikimu laikytinas geranoriškas socialinių partnerių–darbdavių dalyvavimas priimant studentus į savo įmones praktikų metu bei jų konsultavimas, taip pat galimybė konsultotis sveikatos ir fizinio aktyvumo klausimais su aukštos kvalifikacijos šiuo metu universitete dirbančiu užsienio lektoriumi (tą nurodė visos susitikime dalyvavusios grupės), todėl galima teigti, kad bendras numatomiems studijų programos rezultatams pasiekti personalo skaičius yra pakankamas ir užtikrina personalo įvairovę.

Pažymėtina, kad Programoje ketinančių dirbti dėstytojų dalyvavimas moksliniuose tyrimuose bei tarptautiniuose projektuose nėra išpūdingas (42 moksliniai tyrimai per 2012–2017 metų laikotarpį), nemaža dėstytojų dalis – 40 procentų (8 asmenys) per pastaruosius penkerius metus yra parengę mažiau nei penkis mokslinius, metodinius darbus ir tai rodo nedidelį dėstytojų mokslinį aktyvumą. Nors dėstytojų įdirbis gana nedidelis ir konkrečioje mokslinėje srityje (pavyko rasti tik dvi aukšto lygio publikacijas, tiesiogiai susijusias su sveikatinimo sritimi, šis faktas patvirtintas ir susitikimo metu), tačiau atsižvelgiant į platų bei integralų ketinamos vykdyti studijų programos pobūdį, dėstytojų atlikti kitų sričių (miestų infrastruktūros pritaikymo ir įtakos žmonių fiziniam aktyvumui, eismo saugumo, vaikų organizmo pokyčių ir kt.) tyrimai ir publikacijos laikytinos vertingu moksliniu indėliu į Programą. Susitikimo metu tiek dėstytojais, tiek administracija pripažino, kad jų dalyvavimas tiriamojoje mokslinėje veikloje nėra pakankamas ir kaip to priežastį įvardino šiuo metu esamą teisinį reguliavimą (vadovaujantis Klaipėdos universiteto 2018–2019 studijų metų pedagoginio darbo normų ir apskaitos tvarkos aprašu, tik apie trečdalis dėstytojų krūvio gali būti skiriamas mokslinei veiklai) bei pažymėjo savo dalyvavimą šio teisės akto rengime naujam laikotarpiui bei ketinimus siūlyti didinti moksliniam darbui skiriamą apimtį. Šis problemos suvokimas bei sprendimų paieška sudaro prielaidas ateityje tikėtis pastiprinimo dėstytojų personalo mokslinei tiriamajai veiklai.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Dėl personalo ekspertai nebuvo pateikę rekomendacijų, į kurias reikėjo atsižvelgti per 10 darbo dienų nuo išvadų projekto gavimo dienos. Pirminiame Programos vertinimo etape, buvo kreiptasi į universitetą dėl trūkstamos informacijos. Programos rengėjai pateikė trūkstamus kai kurių dėstytojų gyvenimo aprašymus bei informaciją apie keičiamą anglų kalbos dėstytoją, tačiau pagal ekspertų rekomendacijas pataisytuose Programos studijų dalykų aprašuose šis patikslinimas nebuvo atliktas.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Stiprybės

Dėstytojų komandos sudėties įvairovė (devynių katedrų atstovai) sudaro prielaidas užtikrinti visapusišką Programos įgyvendinimą.

Aktyvus socialinių partnerių dalyvavimas suteikiant studentams galimybę tiesiogiai dirbti su klientais praktikos metu laikytinas neformaliu ir vertingu Programos personalo sudėties papildymu ir jos darbo pastiprinimu.

Kaip stiprybė pažymėtinas dėstytojų dalyvavimas įvairiose tarptautinėse projektinėse taikomosiose veiklose.

Silpnybės

Silpnoka dėstytojų mokslinė raiška sveikatinimo srityje dalyvaujant moksliniuose projektuose bei rengiant mokslinius tiriamuosius darbus.

Nedidelis studijų krypties dalykų dėstytojų tiesioginis ryšys su praktika, visuomenine sporto ir/arba sveikatinimo veikla.

Dalies Programos dėstytojų silpnas anglų kalbos mokėjimas gali trukdyti gauti naujausią ir Programos įgyvendinimui aktualią informaciją.

2.4. Materialieji ištekliai

KU turima bazė pagal savo kiekybinius ir kokybinius parametrus yra pakankama ir tinkama studijų programai įgyvendinti: XIX amžiaus pabaigoje statyto universiteto patalpose įsikūrusio Sveikatos mokslų fakulteto auditorijos aprūpintos šiuolaikiška kompiuterizuota technika ir programomis, naudojamosi dviem amfiteatrinėmis auditorijomis, konferencijų sale, veikia konsultavimo kabinetai, o galimybė organizuoti telekonferencijas ir nuotolinį mokymą sudaro studijoms palankias ir modernias sąlygas.

Laboratorijos bei įranga pritaikytos Programos poreikiams ir yra pakankamos Programos numatomiems tikslams pasiekti: Programoje numatytus fizinio pajėgumo nustatymo tyrimus planuojama atlikti „Žmogaus motorikos tyrimų laboratorijoje“, kuri yra atnaujinta bei aprūpinta tokiems tyrimams būtina įranga bei priemonėmis (susitikimo metu buvo praktiškai įsitikinta šiuo metu atliekamų tyrimų vyresnio amžiaus žmonėms įrangos ir priemonių tinkamumu). Sutarčių pagrindu bus naudojamosi Klaipėdos sporto medicinos centro ir visuomenės sveikatos biuro įranga ir priemonėmis, taip pat susitikimo metu dėstytojai ir administracija patikino apie galimybes naudotis greta universiteto įsikūrusio Klaipėdos mokslo ir technologijų parko ir jame veikiančio Verslo inkubatoriaus paslaugomis, o tai neabejotinai prisideda prie Programos įgyvendinimo kokybės.

Kadangi KU nėra specializuota sporto specialistus rengianti aukštoji mokykla, jai priklausanti sporto bazė nepasižymi išskirtine sportine įvairove bei aukšta kokybe: studijų programos studentai naudosis trimis sporto salėmis, kurios leidžia įgyvendinti tam tikrų Programoje numatytų sportinių dalykų (krepšinio, futbolo, tinklinio žaidimų, šokio) pagrindų

turinį, tačiau Programos apraše (17–18 psl.) pateiktas dvidešimt devynių sutarčių su įmonėmis sąrašas yra įtikinamas argumentas apie tai, kad bus užtikrintas ir visų kitų laisvalaikio sporto šakų praktinis mokymas specialiai tam pritaikytose bazėse; apie galimybę naudotis specializuotomis sporto bazėmis bei inventoriumi susitikimo metu patvirtino ir minėtose bazėse dirbantys socialinių partnerių atstovai, pas kuriuos numatyta atlikti studijų praktiką. Dalies Programos įgyvendinimą palengvina bei ekonomiškai naudinga yra tai, kad trečdalis numatomos Programos sporto šakų yra susijusios su vandens sportu (atsižvelgiant į regiono specifiką ir su tuo susijusius būsimų klientų poreikius) ir yra nemokamai prieinamos netoliese esančiame pajūryje. Universiteto pastangos gerinti sąlygas studijuojantiems atsispindi Programos aprašo antrame priede pateiktoje informacijoje bei susitikimo metu detaliau pristatytoje informacijoje apie perspektyvinį materialinės bazės gerinimo planą, kuriuo siekiama artimose Universiteto priegose kuriamoje naujoje infrastruktūroje glaudžiau telkti Universiteto bendruomenę; apie 20 procentų šios infrastruktūros numatyta skirti sporto kompleksui. Studentai taip pat galės naudotis naujų laboratorijų paslaugomis, tačiau, atsižvelgiant į tai, kad objekto statybų pabaiga numatoma po 3–5 metų, mažai tikėtina, kad Programos studentai spės pasinaudoti šios naujos infrastruktūros paslaugomis.

Programoje tinkamai užtikrintos praktinių kompetencijų suteikimo studentams galimybės; tą atspindi platus Universiteto sudarytų sutarčių su praktikos atlikimo vietomis spektras (biudžetinės savivaldybių įstaigos, privačios bendrovės, labdaros fondai, nevyriausybinės sporto organizacijos, specializuotos sporto, medicinos įstaigos), kurį taip pat praplečia studentams numatyta galimybė pasirinkti kitą, sąrašė neįtrauktą praktikos atlikimo vietą pagal pageidavimą. Atsižvelgiant į tai, kad visos Programos apraše nurodytos praktikos atlikimo vietos yra konkrečios ir realios veikiančios įmonės ir organizacijos, jų turimi materialieji ištekliai nekelia abejonių dėl tinkamumo praktikos atlikimui.

Programos studentams siūlomos plačios galimybės naudotis net devynių universiteto bibliotekų padalinių paslaugomis, iš kurių šios Programos studentams aktualiausi yra Ugdymo mokslų bibliotekos turimi nemaži fondai (pagal vizito metu pateiktus duomenis, jie sudarė 43998 egz. dokumentų, 248 specializuotų tradicinių sporto leidinių). Nors šios bibliotekos erdvė nėra didelė, joje yra pakankamai vietos studentų mokymuisi moderniai įrengtose bendroje (49 vietų) bei grupinio darbo (13 vietų) skaityklose, įrengtos penkios kompiuterizuotos darbo vietos bei įranga bei programa klausos ir regėjimo negalią turintiems studentams, todėl neabejotina, kad bibliotekos aplinka yra tinkama studijų rezultatams pasiekti. Bibliotekos literatūra nuolat

atnaujinama bei papildoma specializuota įranga bei literatūros šaltiniais pagal dėstytojų nurodytus poreikius – tą vizito metu patvirtino dėstytojai ir bibliotekos darbuotojai. Studentai gali naudotis dvidešimt aštuoniomis elektroninėmis duomenų bazėmis (iš kurių pažymėtinos eBooks on EBSCO, eBooks on ScienceDirect, Medline ir kt.), 320121 elektronine knyga, 25951 elektroniniu žurnalu tiek Universitete, tiek per suteiktą nuotolinę prieigą (naudojamasi EZproxy paslauga ir RefWorks įrankiu), Universitete veikia belaidis internetas, naudojamosi virtualia mokymosi aplinka „Moodle“, studentams suteikiama prieiga prie filmuotų Universiteto dėstytojų tematinių pranešimų, veikia nauja bendrųjų gebėjimų ugdymo platforma (<http://focusproject.eliademy.com>), kurią netrukus ketinama panaudoti ir specialiųjų laisvalaikio sporto kompetencijų ugdymui. Dauguma bibliotekos turimų periodinių leidinių yra susiję su studijų programa ir yra reikšmingi tarptautiniu mastu (pažymėtini „Journal of public health“, „Research quarterly for exercise and sport“), nors žurnalo „Trenneris“ (nebeleidžiamo nuo 2014 metų) aktualumas reikšmingas nebent istoriniu aspektu.

Universiteto metodiniai ištekliai yra pakankami ir tinkami Programai įgyvendinti.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Dėl materialijų išteklių ekspertai nebuvo pateikę tokių rekomendacijų, į kurias reikėjo atsižvelgti per 10 darbo dienų nuo išvadų projekto gavimo dienos. Pateiktos kitos rekomendacijos skirtos tolesniam studijų procesui tobulinti.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Stiprybės

Stiprybe laikytina numatytos realios galimybės (sudarytos sutartys) bendradarbiauti su gana daug ir įvairiais socialiniais partneriais, naudotis jų bazėmis bei taikyti įgytus įgūdžius įvairiose laisvalaikio sporto srityse, o tai sudaro prielaidas užtikrinti studentų praktinių įgūdžių formavimą ir atitiktį rinkos poreikiams.

Studentams sudarytos sąlygos naudotis aukšto lygio Klaipėdos mokslo ir technologijų parko ir jame veikiančio Verslo inkubatoriaus paslaugomis.

Silpnybės

Šios srities silpnoji pusė – dauguma Programos vykdymui reikalingų sporto bazių yra skirtingose miesto dalyse, tai šiek tiek pasunkina jų pasiekiamumą laiko atžvilgiu.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Priėmimo į studijas reikalavimai yra aiškūs ir pagrįsti. Priėmimas į studijų programą numatomas vykdyti per LAMA BPO tvarkomą bendrojo priėmimo sistemą ir vadovaujantis nacionaliniais teisės aktais. KU priėmimas organizuojamas vadovaujantis Senato patvirtintomis priėmimo taisyklėmis. Informacija apie Programą, priėmimo sąlygas ir kt. yra skelbiama Universiteto internetiniame tinklalapyje. Universiteto Senato patvirtinti priėmimo reikalavimai atitinka teisės aktų keliamus reikalavimus ir yra pagrįsti. Universitetas laikosi Švietimo ir mokslo ministro nustatytų minimalių reikalavimų, konkursinio balo sandaros ir mažiausio konkursinio balo, kuris yra 5,4 (atitinka 2018 m. galiojusį minimalų konkursinį balą 3,6).

Studijų programos apraše teigiama, jog „įgyvendinant studijų programą taikomi į studentą orientuoti mokymo ir mokymosi metodai dirbant individualiai ir grupėse“ (Programos Aprašo 69 punktas). Teigiamai vertintina tai, jog studijų dalykų aprašuose nurodytiems visiems dalyko studijų rezultatams pasiekti paprastai nurodyti ne tokie patys dėstymo metodai. Šie metodai apima darbą grupėse, atvejo analizę, literatūros apžvalgą, diskusiją, refleksiją ir pan. Teigtina, jog didelė dėstymo metodų įvairovė leis studentams geriau pasiekti numatytus studijų rezultatus.

Teigiamas aspektas yra Moodle naudojimas studijų procese. Vizito metu sužinota, jog Moodle aplinkoje yra talpinama visą studijų dalykų informacija. Tačiau, ekspertų grupė pastebi, jog Moodle taip pat galėtų būti panaudojama dėstytojų ir studentų bendravimui, atsiskaitymų vykdymui.

Studentų pasiekimų vertinimo sistema yra aiški ir tinkama studijų rezultatams įvertinti. Vis dėlto Universiteto interneto puslapyje studijų procesą reglamentuojantys dokumentai nėra viešinami. Pabrėžtina, jog nors Programoje numatytų vertinimo metodų įvairovė yra ganėtinai didelė, tačiau dažnu atveju studijų dalykų aprašuose skirtingiems studijų rezultatams įvertinti yra numatyti tie patys vertinimo metodai. Įvairesnių vertinimo metodų numatymas skirtingiems studijų rezultatams leistų patikimiau patikrinti, ar studentai studijų proceso metu pasiekė numatytus dalyko studijų rezultatus. Taip pat pokalbio su numatomais Programos dėstytojais metu buvo teirautasi, ar Universiteto dokumentuose numaćius galimybę už studento semestro metu atliekamas užduotis skirti daugiau nei 50 % galutinio įvertinimo būtų galima geriau įvertinti studentų pasiekimus. Ekspertų grupė sutinka su dėstytojų pastebėjimu, jog egzamino įtakos galutiniam įvertinimui sumažinimas padėtų geriau įvertinti studentų darbą semestro metu bei plėtoti kaupiamojo balo idėją. Teigiamai vertintina, jog yra ketinamos diegti įvairios grįžtamojo ryšio formos: užduoties atlikimo ar egzamino vertinimo aptarimas (grupėje ar

individualiai), komentarai elektroninio ryšio priemonėmis, studentų savęs įsivertinimas arba tarpusavio vertinimas, darbų aptarimas grupėse (Programos Aprašo 72 punktas).

Programos apraše pateikta informacija apie nesąžiningo studijavimo, diskriminavimo prevencijos ir apeliavimo priemones. Teisės aktai bei dokumentai reglamentuojantys šias priemones yra prieinami Universiteto tinklapyje, o pačios priemonės – aiškios ir skaidrios. Pastebėtina, jog vizito konkrečių apeliavimo ar akademinio nesąžiningumo atveju nurodyta nebuvo.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Atsižvelgiant į ekspertų rekomendaciją, patikslinti dokumentai, kuriais Universitetas vadovaujasi vykdydamas priėmimą į Programą.

Atsižvelgiant į ekspertų rekomendaciją dėl per mažos vertinimo metodų įvairovės, Programos rengėjai pakoregavo studijų dalykų aprašus dalyje jų numatydami įvairesnių vertinimo metodų.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Stiprybės: didelė dėstymo metodų įvairovė, ketinamos diegti įvairios grįžtamojo ryšio formos, aiškios ir skaidrios nesąžiningo studijavimo, diskriminavimo prevencijos ir apeliavimo priemonės.

Silpnybės: studijų procesą reglamentuojantys dokumentai sunkiai prieinami internetiniame puslapyje.

2.6. Programos vadyba

KU yra patvirtinta kokybės politika ir įdiegta ISO 9001 standarto reikalavimus atitinkanti kokybės vadybos sistema (KVS), kuri yra resertifikuota pagal atnaujintus ISO 9001:2015 ir ESG 2015 gaires ir reikalavimus. KVS kartu integruoja ISO 14001, OHSAS 18001 ir SA 8000 standartų reikalavimus. Studijų programos kokybės vertinimą reglamentuoja Universiteto Statutas, o studijų programos vykdymas ir organizavimas užtikrinamas lygmenimis, kurie yra būdingi visiems Lietuvos universitetams (Senatas – Fakultetas – katedros). KU studijų kokybės užtikrinimą laiduoja KU Rektoriaus įsakymu (2006 m.) sudaryta Studijų kokybės komisija, kuri priklauso Studijų direkcijai. Ši direkcija vykdo Sveikatos mokslų fakulteto programų kokybės priežiūrą, jai talkina KU Senato akademinė komisija (Programos aprašo 81 punktas). Vis dėlto,

nei Programos apraše, nei vizito metu visų šių organų dėmė bei atsakomybių pasiskirstymas aiškiai neapibūdinamas.

Už Programos realizavimą tiesiogiai atsakingas Programos vadovas bei Kūno kultūros katedra. Teigiamas aspektas kokybės užtikrinime yra kartą per du – tris mėnesius katedroje vykstantys metodiniai seminarai, kuriuose svarstomos studentų rašto darbų rengimo tematikos bei problemos, dėstytojų akademinės bei mokslinės idėjos. Katedros posėdžiuose nuolatos aptariami katedroje vykdomų programų realizavimo klausimai.

Fakultete veikia atitinkamų mokslo sričių Studijų dalykų atestacijos komisijos, kurios tvirtina naujus ir atnaujintus studijų dalykus ir yra sudėtinė fakulteto Studijų programų komiteto dalis. Komiteto funkcijos yra ne tik naujų programų kūrimo kontrolė, bet ir pastovaus programų atsinaujinimo proceso administravimas. Fakulteto Studijų programų komitetą sudaro visų fakulteto katedrų atstovai, studentų atstovai bei darbdaviai, kurie turi tiesioginį kontaktą su akademinė bendruomene kaip praktikų vadovai. Programos apraše teigiama, jog svarbus vaidmuo Komiteto veikloje tenka fakulteto prodekanei, kuri tiesiogiai atsakinga už studijų proceso organizavimą, kokybės kontrolę (Programos aprašo 83 punktas).

Kūno kultūros katedros vykdomų studijų programų socialiniai dalininkai yra dėstytojai, studentai ir praktikai (Programos aprašo 89 punktas). Dėstytojai į programos tobulinimo procesus yra įtraukiami katedrų susirinkimų metu. Praktikai ir studentai įtraukiami per studijų programų komitetą bei rengiant programos savianalizę, studentai taip pat yra fakulteto tarybos bei Universiteto Senato nariai. Vis dėl to vizito metu socialiniai partneriai teigė, jog, jų nuomone, jie nebuvo pakankamai įtraukti į šios studijų programos rengimą.

Įvertinus aukščiau aptartus faktus teigtina, jog numatomos vidinio kokybės užtikrinimo priemonės yra iš esmės tinkamos. Programos Apraše bei vizito metu nustatyta daug teigiamų kokybės užtikrinimo praktikų. Vis dėlto, nors šių priemonių numatyta daugiau jų tarpusavio dėmė nėra aiški.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Atsižvelgiant į ekspertų rekomendaciją dėl nepilnai atskleistų atskirų studijų kokybės užtikrinimo mechanizmų bei organų atsakomybių bei tarpusavio dėmės, Programos rengėjai pakoregavo studijų programos aprašą jame plačiau nurodydami atskirų mechanizmų bei organų atsakomybes studijų programos užtikrinime.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Stiprybės: platus socialinių dalininkų įtraukimas į studijų programos tobulino procesus, katedroje vykstantys metodiniai seminarai.

Silpnybės: nepakankamas socialinių partnerių įtraukimas į ketinamos vykdyti programos rengimą, neaiški numatomų naudoti vidinio kokybės užtikrinimo priemonių dermė.

III. REKOMENDACIJOS

Rekomendacijos, į kurias Programos rengėjai turėtų atsižvelgti per 10 dienų:

1. peržiūrėti Programos sandarą ir numatomus rezultatus (gal net ir tikslą), atkreipiant dėmesį į:
 - kompetencijas darbui su suaugusiais žmonėmis, ir ypač su senjorų tiksline grupe;
 - studijų dalykų, susijusių su sveikatinimu, trūkumą;
 - teisiųjų, motyvacijos fiziniam aktyvumui skatinimo, streso valdymo ir žmogaus raidos (biologinės ir psichologijos) suvokimo numatomų kompetencijų trūkumą.**(Atsižvelgta pilnai)**
2. Peržiūrėti studijų dalykų aprašus ir tiek prie pagrindinės, tiek ir prie papildomos literatūros pateikti daugiau užsienio autorių leidinių, mokslinių monografijų bei mokslinių straipsnių. **(Atsižvelgta pilnai)**
3. Įvertinti Praktikos pirmame kurse įgyvendinimo tikslingumą, ypač atkreipiant dėmesį, ar tikrai studentams pakaks trumpu laiku įgytų kompetencijų, kad jie galėtų atlikti tyrimus su sporto paslaugų klientais. **(Atsižvelgta dalinai)**
4. Sutvarkyti studijų dalykų aprašus, kad jie atitiktų Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168, 21.1. punktą, kuriame sakoma, kad „pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programos dalies, atitinkančios pirmąją studijų pakopą, kontaktinio darbo (įskaitant nuotolinį) apimtis turi būti ne mažesnė kaip 20 procentų“. **(Atsižvelgta pilnai)**
5. Išsamiau atskleisti Programos naudą šaliai ir tarptautiniu mastu, o ne vien orientuotis į Klaipėdos regioną. **(Atsižvelgta pilnai)**

6. Sutvarkyti ketinamos vykdyti programos aprašo VI skyrių „Numatoma studijų eiga“ joje pateikiant nuorodas į 2019 m., o ne 2018 m. studentų priėmimo į Klaipėdos universitetą taisykles bei kitas atsinaujinusias Universiteto tvarkas. **(Atsižvelgta pilnai)**
7. Sutvarkyti studijų dalykų aprašus juose numatant įvairesnių vertinimo metodų, kurie leistų tinkamiau įvertinti, ar numatomi studijų rezultatai yra pasiekti. **(Atsižvelgta dalinai)**
8. Sutvarkyti Programos aprašą jame aiškiau nurodant atskirų studijų kokybės užtikrinimo mechanizmų bei organų atsakomybes bei tarpusavio dermę. **(Atsižvelgta dalinai)**

Kitos rekomendacijos:

1. Universitete (Fakultete) sukurti mokslinę tyrimų kryptį (ar bent jau potemę), susijusią su laisvalaikio sportu. Pasistengti suburti žmogiškąjį potencialą viename padalinyje šiai mokslinei veiklai, nes šiuo metu, kaip nurodyta Programos apraše, žmogiškieji resursai išskaidyti per 9 katedras. Taip pat, nusimatyti mokslininkų etatus Sveikatos tyrimų ir inovacijų mokslo centre.
2. Paanalizuoti galimybes Universitete racionalizuoti dėstytojų – mokslininkų pedagoginį (kontaktinį) – mokslinį darbo krūvį (pvz. mažinti kontaktinio darbo krūvį dėstytojams parengusiems mokslinius straipsnius Clarivate Analytics duomenų bazės žurnaluose ar dalyvaujantiems mokslo projektuose ir pan.);
3. Suteikti dar daugiau galimybių dėstytojams dalyvauti praktiniuose neformaliuose fizinio aktyvumo ir/arba sporto veiklose, pratybose (pvz., apmokant sporto klubų abonementus), taip didinant jų motyvaciją dar labiau domėtis šia sritimi bei gilinti savo sportines kompetencijas.
4. Sudaryti sąlygas tobulinti anglų kalbos įgūdžius dėstytojams, kurių anglų kalbos mokėjimas nėra stiprus.
5. Pagal esamas infrastruktūrinės galimybes Universiteto aplinkoje inicijuoti naujų sportinių zonų, erdvių atsiradimą bei esamų pritaikymą įvairioms sporto bei fizinio aktyvumo veikloms, kurios gali būti panaudojamos Programos turiniui įgyvendinti (pvz., įvairūs sportiniai žaidimai lauke, fiziškai aktyvios veiklos universiteto koridoriuose ir kt.).
6. Palaikyti ir toliau plėtoti socialinių partnerių tinklą, atsižvelgiant į naujais atsirandančias aktyviam laisvalaikio leidimui skirtas netradicines ir/arba populiarias sporto šakas/veiklas.

7. Studijų procese plačiau naudoti Moodle platformą, joje ne tik talpinant su studijomis susijusią informaciją, tačiau šią platformą pasitelkti ir dėstytojų – studentų bendravimui bei atsiskaitymų vykdymui.
8. Universitetui apsvarstyti galimybę pakeisti studijų nuostatus juose numatant galimybę semestro metu surinkti daugiau nei 50 proc. galutinio pažymio.
9. Studijų procesą reglamentuojančius dokumentus talpinti internetiniame puslapyje taip, kad jie būtų lengviau pasiekiami.
10. Persvarstyti atskirų studijų kokybės užtikrinimo mechanizmų bei organų atsakomybes užtikrinant jų funkcijos nepersidengtų bei derėtų tarpusavyje.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Klaipėdos universiteto ketinamą vykdyti studijų programą *Laisvalaikio sportas* rekomenduojama vertinti teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	3
2	Programos sandara	3
3	Personalas	2
4	Materialieji ištekliai	3
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6	Programos vadyba	3
	Iš viso:	17

1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas:

Prof. dr. Arūnas Emeljanovas

Grupės nariai:

Dr. Inga Gerulskienė

Dominykas Tvaska (studentų atstovas)